

HØRINGSSVAR

HØRING – FORSLAG OM ENDRINGER I HELLIGDAGSLOVEN FOR Å TILLATE SØNDAGSÅPNE BUTIKKER.

HØRINGSSVAR FRA

Helen Godhavn
Ole Ross vei 38
7092 Tiller

SVARTYPE: Med merknad

Innledning.

Fagbevegelsen har lenge vært i mot søndagsåpne butikker og utvidete åpningstider. Første gang dette er dokumentert er i en protokoll fra 1882, fra Yngre Handelsstands Forening, som seinere ble avdeling 1 av Handel og Kontor i Norge. I seinere år har det vist seg at grunnholdningen er den samme nå også. Både lokale medlemsmøter og årsmøter og landsmøter i forbundet har flere ganger vedtatt det samme prinsipp. Arbeidstakerne ser ikke behov for utvidete åpningstider, enten det er spørsmål om å tillate ytterligere muligheter for utvidete åpningstider på søndager eller kveld/natt. De må også presiseres at Norge allerede har veldig liberal lovgivning med hensyn til åpningstider for varehandel, dersom vi sammenligner med andre land.

Med bakgrunn i det som er skrevet i innledningen konkluderes følgende:

Undertegnede er derfor imot endring i helligdagsloven, og ønsker ikke at det blir tillatt for butikker å ha åpent på vanlige søndager.

Det er i høringsnotatet også tatt inn et alternativt forslag om at beslutningsmyndighet legges til den enkelte kommune. Gjennom en slik løsning vil de lokalt folkevalgte kunne ta stilling til om adgangen til søndagsåpent i kommunen skal utvides i forhold til dagens regulering, men det forutsettes at en eventuell kommunal reguleringsmyndighet ikke skal kunne medføre innstramning sammenlignet med dagens situasjon.

Undertegnede er i mot at denne beslutningsmyndighet skal legges til kommunene.

Begrunnelser:

Undertegnede er ikke enig i at tilbud og etterspørsel, altså markedet, er best egnet til å regulere åpningstidene. Dersom dette skulle bli vedtatt vil det kunne bety en nedbygging av nærbutikkene i distrikts-Norge som ikke er store nok til å kunne forsvare å ha åpent. Dette vil også være en veldig skjev konkurransefaktor for små lokale butikker og nisjebutikker kontra store kjedebutikker med sterk økonomi i ryggen.

Dette vil ramme mange. Varehandelen er Norges nest største næring, og den sysselsetter ca 370 tusen arbeidstakere.

Vi viser også til at LO på siste kongress i 2013 vedtok følgende: *«Søndagen som kollektiv fridag har en selvstendig verdi for vårt samfunn. LO vil arbeide for at ansatte innen varehandelen også blir omfattet av Arbeidsmiljølovens forbud mot arbeid på natt, søndag og helligdager. Gjeldende lovverk må effektivt følges opp og tilsynsansvaret må påhvile Arbeidstilsynet.»*

Handel og Kontor sier: *«HK ser ikke noe behov for oppheve dagens lov helt, men ønsker en regulering som sikrer søndag som en fortsatt annerledes dag. Et fullt frislipp betyr ikke bare at matforretningen er åpne, men at alle butikker og kjøpesentre står fritt til å holde åpent, det er verken frivillighet eller særlig demokratisk»*

Det er ikke bare ansatte i varehandelen som vil bli rammet av en utviding av åpningstiden, det vil også få følger for renholdere, vektere, varetransport, andre yrkesgrupper i kjøpesentra, og flere yrkesgrupper. Det kan også bli et spørsmål om behov for søndagsåpning av barnehager dersom dette blir en realitet.

Det finnes heller ikke nok studenter i Norge til å dekke opp behovet, og vi viser til uttalelse fra Norsk Studentunion som viser at flertallet av norske studenter ikke vil ha søndagsåpent. Studentene påpeker jo også at studentene ikke er spurt om de vil ha søndagsåpent. Studenter behøver også en fridag, og det er viktig at de har mulighet til å prioritere studiene slik at flere kan bli ferdig innen normert tid.

Fafo peker også på at fem ganger flere vil måtte jobbe på søndag dersom dette blir vedtatt. Fafo-forsker Bård Jorfald og Magnus Mühlbradt sier dette: *«Totalt vil søndagsåpne butikker omfatte 290.000 ansatte. 245.000 av disse jobber innen varehandel, mens 45.000 jobber utenfor den tradisjonelle varehandelen.»* Dette kommer fram i Fafo-rapporten *«Arbeidskraftbehov ved søndagsåpne butikker»*

Dette er heller ikke utredet på forhånd, noe som både Virke og Handel og Kontor har påpekt.

Forslaget vil også ha store miljøkonsekvenser – *«f.eks. vil Norges klimautslipp øke med mer enn 20.000 tonn CO2-ekvivalenter. Dette forslaget blir fremmet på rent prinsipielt grunnlag, og ikke basert på kunnskap»*, sier Trine Lise Sundnes, forbundsleder i LO-forbundet Handel og Kontor. Dette er tall fra Analyse-selskapet Damwad. Og dette betyr at søndagsåpne butikker også

vil ha en negativ miljøkonsekvens.

I Danmark ble det åpent for søndagsåpent i 2012. Erfaringene derfra viser et stort antall butikknedleggelse i distriktene. Dette henger sammen med at kostnadene blir høyere, og dermed blir lønnsomheten lavere.

Formannskapet i Trondheim har vedtatt at de ikke ønsker søndagsåpne butikker. Dette med bakgrunn i bekymring for at det kan få følger for sentrumsbutikkene. Flere andre kommuner har også vedtatt det samme.

Dette er en sak hvor omtrent ingen andre enn regjeringa ønsker en slik utvikling. Både arbeidstakerne, arbeidsgiverne og deres organisasjoner, samt studentene som påstås å være de som skal jobbe på søndager sier nei til søndagsåpne butikker.

Undertegnede mener derfor at vi ikke kan se noe som helst positivt med å tillate søndagsåpne butikker og anbefaler regjeringa å beholde dagens ordning.